26ph_COLOR_110410_@ 10-04-10 11:24 ™ÂÏ›‰·1

Οι σφαίρες ντουμ-ντουμ του έκοψαν το πόδι

>Δύο πολεμιστές του 286ΜΤΠ περιγράφουν τις μάχες στον Κοντεμένο και στον Άγιο Ερμόλαο

Του Νέαρχου Κυπριανού

Μαρτυρίες που συγκλονίζουν, που σκιαγραφούν την ωμή πραγματικότητα της τουρκικής εισβολής το 1974 περιέχονται στο βιβλίο «Πολεμικό Ημερολόγιο 1974, 286 Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού (ΜΤΠ). Στο βιβλίο του Δημήτρη Ταλιαδώρου που εκδόθηκε από το Σύνδεσμο Πολεμιστών του 286 ΜΤΠ περιέχονται μαρτυρίες των πολεμιστών που από την πρώτη ημέρα της εισβολής, κάτω από αντίξοες συνθήκες έσπευσαν να αποτρέψουν τον Αττίλα. Μεσήλικες σήμερα, θυμούνται τη δράση τους στον πόλεμο, πώς έχασαν αδελφικούς φίλους και πώς γλύτωσαν από τύχη καθώς οι σφαίρες των Τούρκων δεν τους έπληξαν σε ζωτικά σημεία του σώματός τους. Δύο από τους στρατιώτες του 286 ΜΤΠ, ο Αθανάσιος Σκουτέλλας και ο Σωφρόνης Σωφρονίου οι οποίοι έδωσαν τη μαρτυρία τους για τις ανάγκες έκδοσης του βιβλίου, μίλησαν στον «Φ» για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τραυματίστηκαν τις πρώτες ώρες του πολέμου.

Οι μαυροσκούφηδες καταγράφουν την ιστορία στο προσφάτως εκδοθέν "Πολεμικό Ημερολόγιο"

Οι πολυβολισμοί με σφαίρες ντουμ - ντουμ των τουρκικών αεροπλάνων έπληξαν τον Αθανάσιο Σκουτέλλα, 20 ετών τότε, ανήμερα της εισβολής.

«Ημουν με άδεια και το Σάββατο 20 Ιουλίου θα επέστρεφα στο στρατόπεδο για να απολυθώ. Ενώ ήμουν με άδεια έγινε επίταξη και μας κάλεσαν να πάμε πίσω στο στρατόπεδο την Παρασκευή 19 Ιουλίου. Μας έδωσαν οδηγίες και η μονάδα μεταφέρθηκε από την Κοκκινοτριμιθιά στο χώρο που βρισκόταν το παλιό ΓΣΠ. Το Σάββατο το πρωί, γύρω στις 5:30 αν θυμάμαι καλά, ξεκινήσαμε να πάμε προς την Κερύνεια. Ξεκινήσαμε πομπή μαζί γύρω στα 500 άτομα. Δεν είχαμε καμιά ενημέρωση για το πού πάμε και τι θα συναντήσουμε. Είχαμε κάποιες υποψίες. Διότι ήμουν και στις διαβιβάσεις του τάγματος και κάτι ψιθυρίστηκε τις προηγούμενες ημέρες.

Καθ' οδόν προς την Κερύνεια, στον Κοντεμένο άρχισαν να μας βομβαρδίζουν τα τούρκικα αεροπλάνα. Από τους βομβαρδισμούς κτύπησα στο πόδι. Προσπάθησα να σηκωθώ, αλλά δεν μπόρεσα, αφού δεν υπήρχε το δεξί μου πόδι. Είχα ακρωτηριαστεί. Τραυματίστηκα ελαφριά και σε άλλα σημεία. Δεν μπόρεσαν να με μεταφέρουν απευθείας στο νοσοκομείο λόγω του ότι οι βομβαρδισμοί ήταν ασταμάτητοι.

Όταν κτύπησα φώναξα βοήθεια. Ήρθε κοντά μου ένας αξιωματικός και μου είπε «μην φοβάσαι θα φωνάξω κάποιον να έρθει να σε πάρει». Ήρθε ένας κληρωτός λοχίας, ο Σταύρος Γιάγκου και με τράβηξε για να με πάρει σε κάποιο ασφαλές σημείο. Επειδή όμως οι βομβαρδισμοί συνεχίζονταν, του είπα να με αφήσει και να φύγει. Αυτό έκανε και όταν κόπασαν οι βομβαρδισμοί ήρθε και με πήρε. Με έβαλε κάτω από ένα φορτηγό Bedford που καιγόταν για να προστατευτώ σε περίπτωση που ξανάρχιζαν οι βομβαρδισμοί. Ακολούθως ήρθε ένα διοικητικό Land Rover και με μετέφερε στο Νοσοκομείο. Με έβαλαν αμέσως στο χειρουργείο. Όμως όταν βομβάρδισαν το Νοσοκομείο με μετέφεραν σε ένα πρόχειρο Νοσοκομείο που στήθηκε στη Λεμεσό σε ένα σχολείο. Από εκεί με μετέφεραν στο Νοσοκομείο της Κυπερούντας και εν συνεχεία μας πήραν στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών. Τους βαριά τραυματίες τους μετέφεραν στην Αθήνα όταν έγινε η εκεχειρία. Στην Αθήνα παρέμεινα μέχρι να αναρρώσω. Σήμερα το δεξί μου πόδι από το γόνατο και κάτω είναι ψεύτικο».

Τραυματίες της τουρκικής εισβολής στους κήπους του 401 Στρατιωτικού Νοσοκομείου των Αθηνών. Πρώτος από αριστερά ο οπλίτης Αθανάσιος Σκουτέλλας, του οποίου ακρωτηριάστηκε το δεξί πόδι.

«Έχασα έναν αδελφικό φίλο»

Ο Αθανάσιος Σκουτέλλας όταν κτυπήθηκε από τους βομβαρδισμούς έχασε έναν καλό του φίλο. «Ακριβώς δίπλα πέθανε ο δεκανέας Γιώργος με τον οποίο ήμασταν αδελφικοί φίλοι. Όταν μας κτύπησε πολυβολισμός του αεροπλάνου μετά που τραυματίστηκα, γύρισα πίσω μου να ρωτήσω το Γιώργο εάν είναι καλά, επειδή εγώ είχα τις αισθήσεις μου. Δεν πρόλαβα να τελειώσω την κουβέντα μου και τον είδα νεκρό. Ακρωτηριάστηκε σχεδόν το μισό του σώμα. Ήταν αγνώριστος. Εγώ τον κατάλαβα διότι ήξερα ότι ήταν ο φίλος μου ο Γιώργος».

Ομάδα αντρών του 286ΜΤΠ

«Η σφαίρα που με κτύπησε στο πόδι μπήκε από πίσω και βγήκε από μπροστά»

Ο ΣΩΦΡΟΝΗΣ Σωφρονίου του ιδίου τάγματος τραυματίστηκε στον Άγιο Ερμόλαο. Κατατάγηκε με την 55' Β ΕΣΣΟ. Πήγε για εκπαίδευση στη σχολή Εφέδρων Αξιωματικών στην Κρήτη το Σεπτέμβριο 1973 και επέστρεψε στην Κύπρο το Φεβρουάριο του 1974.

«Τοποθετήθηκα στο 286 ΜΤΠ που έδρευε στην Κοκκινοτριμιθιά. Τον Ιούλιο που έγινε ο πόλεμος ήμουν ένα χρόνο στρατιώτης και είχα τέσσερις μήνες θητεία ως έφεδρος αξιωματικός. Μετά το πραξικόπημα η μονάδα μου πήγε στο ΓΣΠ. Ο κύριος όγκος της μονάδας ξεκίνησε το πρωί του Σαββάτου της 20ής Ιουλίου από το ΓΣΠ με προορισμό τον Κοντεμένο.

Γύρω στο μεσημέρι του Σαββάτου ξεκινήσαμε με λεωφορείο και με άλλα δύο οχήματα που μετέφεραν πυρομαχικά και τρόφιμα, μαζί με μια ομάδα εφέδρων μέσω Μόρφου - Μύρτου - Πάναγρα. Μετά από διάφορες περιπέτειες την Παρασκευή 26 Ιουλίου φτάσαμε στις παρυφές του Αγίου Ερμολάου. Βρισκόμασταν σε ένα ύψωμα λίγο έξω από το χωριό, καθώς υπήρχε πληροφόρηση ότι οι Τούρκοι κατέλαβαν τον Άγιο Ερμόλαο. Ενώ βρισκόμασταν στο ύψωμα ένα πολιτικό μονοκάμπινο όχημα προσπάθησε να πλησιάσει και βάλλαμε εναντίον του. Όταν ακινητοποιήθηκε είπα να πάω να δω ποιοι ήταν μέσα και εάν είχαν ασύρματο και πρόλαβαν να ειδοποιήσουν τους Τούρκους. Ο υποδιοικητής μου έδωσε το πράσινο φως και ξεκίνησα, ενώ είπε στους υπόλοιπους να με καλύπτουν.

«Τελικά διαπίστωσα ότι οι σφαίρες που με κτύπησαν προέρχονταν από δικά μας πυρά»

«Σε κάποια φάση που έφυγα από το δρόμο όπου υπήρχε λίγη κάλυψη, ένιωσα μια σφαίρα στο δεξί μου χέρι και ένιωσα λίγο κάψιμο. Όμως μπορούσα να κινήσω το χέρι μου, βαστούσα άλλωστε και το όπλο. Στα επόμενα ένα - δύο βήματα που έκανα κτυπήθηκα από σφαίρα και στο δεξί μου πόδι. Όταν πάτησα το πόδι μου έχασα την ισορροπία μου και υπέθεσα ότι κτυπήθηκα από πίσω. Έτσι τους έγνεψα να σταματήσουν να βάλλουν από πίσω, αφού δεν είδα οποιαδήποτε κίνηση. Γύρισα πίσω σιγά - σιγά και είπε ο υποδιοικητής να υποχωρήσουμε. Είχε ένα γεφύρι από μπετόν αρμέ και κάθισα για λίγο. Εκείνη την ώρα ήρθαν κάποιοι έφεδροι με πολιτικό αυτοκίνητο και μου είπαν να με πάρουν στο νοσοκομείο. Η σφαίρα που με κτύπησε στο πόδι μπήκε από πίσω και βγήκε από μπροστά. Η τρύπα φαινόταν και το πόδι μου έμεινε διπλωμένο. Άλλοι δικοί μας εκεί κοντά δεν είχαν τραυματιστεί. Τελικά διαπίστωσα ότι οι σφαίρες που με κτύπησαν τόσο στο χέρι όσο και στο πόδι προέρχονταν από δικά μας πυρά, από τους άλλους που ήταν πίσω και με κάλυπταν. Για μένα ήταν πολύ ενθαρρυντικό το γεγονός ότι δέχθηκα δύο σφαίρες και ήμουν ζωντανός. Τελικά μεταφέρθηκα στο Νοσοκομείο και όταν επέστρεψα στο Τάγμα μου έδωσαν 30 ημέρες άδεια για να αναρρώσει το πόδι μου...»

ΤΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑΤΙ

Τόσο ο Αθανάσιος Σκουτέλλας όσο και ο Σωφρόνης Σωφρονίου αποδίδουν το αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής στην ασυνεννοησία, στην ανοργανωσιά που επικρατούσε τότε, καθώς και στο αίσθημα προδοσίας. «Εμείς αυτό που λέμε είναι το γιατί; Ένα βασανιστικό ερώτημα το οποίο δεν απαντάται από κανένα. Υπάρχουν πάμπολλα γιατί που παραμένουν ανεξήγητα», τόνισε στον «Φ» ο κ. Σκουτέλλας. «Είτε υπήρχε προδοσία είτε ανικανότητα είτε σύγχυση στον τομέα της οργάνωσης της αντίδρασής μας», προσθέτει ο κ. Σωφρονίου.

Στρατηγική πυρηνικών όπλων για τον 21ο αιώνα

Της Χίλαρι Ρόνταμ Κλίντον

ΣΤΙΣ 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ρωσία υπέγραψαν τη νέα Συνθήκη Μείωσης Στρατηγικών Όπλων (START) στην Πράγα, μειώνοντας τον αριθμό των στρατηγικών πυρηνικών κεφαλών στα οπλοστάσια μας σε επίπεδα που δεν έχουμε δει από την πρώτη δεκαετία της πυρηνικής εποχής. Αυτή η επιβεβαιωμένη μείωση από τις δύο μεγαλύτερες πυρηνικές δυνάμεις του κόσμου αντικατοπτρίζει τη δέσμευσή μας στη βασική συμφωνία της Συνθήκης Μη Εξάπλωσης Πυρηνικών Όπλων (NPT) - όλα τα έθνη έχουν το δικαίωμα να επιδιώξουν την ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας, αλλά έχουν και την ευθύνη για την πρόληψη της εξάπλωσης των πυρηνικών όπλων, καθώς και εκείνα που διαθέτουν αυτά τα όπλα πρέπει να εργαστούν προς την κατεύθυνση του αφοπλισμού.

Όλα τα έθνη πρέπει να αναγνωρίσουν ότι το καθεστώς μη εξάπλωσης δεν μπορεί να επιβιώσει αν επιτρέπει στους παραβάτες του να ενεργούν ατιμώρητοι

Αυτή η συμφωνία είναι μόνο ένα από πολλά συγκεκριμένα μέτρα που έχουν αναλάβει οι Ηνωμένες Πολιτείες εκπληρώνοντας τη δέσμευση του Προέδρου Ομπάμα να γίνει η Αμερική και ο κόσμος πιο ασφαλής με τη μείωση της απειλής των πυρηνικών όπλων, της εξάπλωσης τους και της τρομοκρατίας.

Την Τρίτη ο Πρόεδρος ανακοίνωσε τον Απολογισμό Θέσεων της Αμερικανικής Κυβέρνησης Για Πυρηνικά Θέματα (NPR), ο οποίος παρέχει ένα χάρτη για τον περιορισμό του ρόλου και των αριθμών των πυρηνικών όπλων μας, ενώ προστατεύει ακόμα πιο αποτελεσματικά τις Ηνωμένες Πολιτείες και τούς συμμάχων μας από πιο πιεστικές απειλές που αντιμετωπίζουν σήμερα.

Την επόμενη εβδομάδα, ο Πρόεδρος Ομπάμα θα φιλοξενήσει πάνω από 40 ηγέτες σε μια Σύνοδο Κορυφής Για Την Πυρηνική Ασφάλεια με σκοπό να τεθούν σε ασφάλεια όλα τα ευάλωτα πυρηνικά υλικά το συντομότερο δυνατόν και να μην να πέσουν στα χέρια τρομοκρατών.

Και μαζί με τους διεθνείς εταίρους μας, οι Ηνωμένες Πολιτείες συνεχίζουν τις διπλωματικές προσπάθειες που δημιουργούν πραγματικές συνέπειες για κράτη όπως το Ιράν και η Βόρεια Κορέα που αψηφούν το παγκόσμιο καθεστώς μη εξαπλώσεως πυρηνικών όπλων.

Τα βήματα αυτά στέλνουν σαφή μηνύματα σχετικά με τις προτεραιότητές μας και την ειλημμένη απόφασή μας.

Στους συμμάχους και τους εταίρους μας, καθώς και σε όλους εκείνους οι οποίοι προσβλέπουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, ως εγγυητή της περιφερειακής και παγκόσμιας ασφάλειας: Η δέσμευσή μας να υπερασπιστούμε τα συμφέροντά μας και τους συμμάχους μας ποτέ δεν ήταν ισχυρότερη. Αυτά τα βήματα θα μας καταστήσουν όλους πιο ασφαλείς και πιο σίγουρους.

Σε αυτούς που αρνούνται να εκπληρώσουν τις διεθνείς υποχρεώσεις τους και προσπαθούν να εκφοβίσουν τους γείτονές τους: Ο κόσμος είναι περισσότερο ενωμένος από ποτέ και δεν δέχεται την αδιαλλαξία σας.

Η σημερινή συμφωνία είναι μια απόδειξη για τη δική μας αποφασιστικότητα να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις μας στο πλαίσιο της Συνθήκης Μη Εξάπλωσης Πυρηνικών Όπλων και στις ιδιαίτερες ευθύνες που έχουν οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ρωσία ως οι δύο μεγαλύτερες πυρηνικές δυνάμεις.

Η νέα συνθήκη START περιλαμβάνει μια μείωση 30 τοις εκατό στον αριθμό των στρατηγικών πυρηνικών κεφαλών των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ρωσίας και ένα ισχυρό και αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου, το οποίο θα σταθεροποιήσει περαιτέρω τη σχέση μεταξύ των δύο χωρών μας καθώς και τη μείωση των κινδύνων κακής επικοινωνία ή λαθεμένου υπολογισμού.

Και η Συνθήκη δεν θέτει περιορισμούς για τα σχέδια της αντιπυραυλικής μας άμυνας - τώρα ή στο μέλλον.

Ο Απολογισμός Θέσεων της Αμερικανικής Κυβέρνησης Για Πυρηνικά Θέματα (NPR) του Προέδρου Ομπάμα καθιστά τις αρχές στις οποίες στηρίζεται η παρούσα Συνθήκη - και την ατζέντα μας για μεγαλύτερη μη εξάπλωση πυρηνικών όπλων και έλεγχο των εξοπλισμών - μέρος της εθνικής στρατηγικής για την ασφάλεια μας. Σήμερα η διάδοση των πυρηνικών όπλων και της πυρηνικής τρομοκρατίας έχουν αντικαταστήσει τον ψυχροπολεμικής εποχής τύπου κίνδυνο μιας μεγάλης κλίμακας πυρηνικής επίθεσης ως την πλέον επείγουσα απειλή για την αμερικανική και παγκόσμια ασφάλεια. Ο Απολογισμός Θέσεων της Αμερικανικής Κυβέρνησης Για Πυρηνικά Θέματα (NPR) περιγράφει μια νέα προσέγγιση που θα εξασφαλίσει ότι τα αμυντικά μας συστήματα και η διπλωματία μας, προσανατολίζονται προς την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Στο πλαίσιο αυτής της νέας προσέγγισης, οι Ηνωμένες Πολιτείες δεσμεύονται να μην χρησιμοποιούν ή να απειλούν να χρησιμοποιήσουν πυρηνικά όπλα εναντίον κράτους που δεν διαθέτει πυρηνικά όπλα, συμμετέχει στη Συνθήκη Μη Εξάπλωσης Πυρηνικών Όπλων και ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις μη εξαπλώσεως πυρηνικών. Οι Ηνωμένες Πολιτείες θα εξετάσουν τη χρήση πυρηνικών όπλων σε εξαιρετικές περιστάσεις για την υπεράσπιση των ζωτικών συμφερόντων τους ή των συμμάχων και εταίρων τους. Δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία, ωστόσο, ότι θα θεωρούμε πλήρως υπεύθυνο κάθε κράτος, τρομοκρατική ομάδα, ή άλλο μη κρατικό φορέα που υποστηρίζει ή επιτρέπει τρομοκρατικές προσπάθειες για την απόκτηση ή χρήση όπλα μαζικής καταστροφής.

Ο Απολογισμός Θέσεων της Αμερικανικής Κυβέρνησης Για Πυρηνικά Θέματα (NPR) τονίζει επίσης τη στενή συνεργασία με τους συμμάχους μας σε όλο τον κόσμο, και διατηρεί τη σταθερή δέσμευσή μας για αμοιβαία ασφάλεια. Θα συνεργαστούμε με τους εταίρους μας για τους σχεδιασμούς ενίσχυσης της περιφερειακής ασφαλείας, όπως είναι οι πυραυλικές άμυνες, και άλλες στρατιωτικές δυνατότητες συμβατικού τύπου. Οι Ηνωμένες Πολιτείες θα συνεχίσουν να αποτελούν έναν ασφαλή, αποτελεσματικό και πυρηνικά αποτρεπτικό παράγοντα για τους εαυτούς μας και τους συμμάχους μας, εφ 'όσον τέτοια όπλα υπάρχουν σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου.

Η εξάπλωση των πυρηνικών όπλων και η τρομοκρατία είναι παγκόσμιες προκλήσεις και απαιτούν παγκόσμια αντιμετώπιση. Για αυτό το λόγο ο Πρόεδρος Ομπάμα προσκάλεσε στην Ουάσιγκτον ηγέτες από όλο τον κόσμο για μια Σύνοδο Κορυφής Για Την Πυρηνική Ασφάλεια και θα επιδιώξει την ανάληψη δεσμεύσεων από όλα τα έθνη - ιδιαίτερα εκείνα που απολαμβάνουν τα οφέλη της πολιτικής πυρηνικής ενέργειας - να λάβουν μέτρα για να σταματήσει η εξάπλωση και ο ασφαλής περιορισμός ευάλωτων πυρηνικών υλικών. Εάν οι τρομοκράτες αποκτήσουν ποτέ αυτά τα επικίνδυνα υλικά, τα αποτελέσματα θα ήταν πολύ τρομακτικά για να τα φανταστεί κανείς.

Όλα τα έθνη πρέπει να αναγνωρίσουν ότι το καθεστώς μη εξάπλωσης δεν μπορεί να επιβιώσει αν επιτρέπει στους παραβάτες του να ενεργούν ατιμώρητοι. Γι 'αυτό εργαζόμαστε για τη δημιουργία διεθνούς συναίνεσης για μια σειρά ενεργειών που θα πείσουν τους ηγέτες του Ιράν να αλλάξουν πορεία, συμπεριλαμβανομένων και των νέων κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ καθιστώντας ακόμα πιο σαφή την επιλογή τους να υποστηρίζουν τις δεσμεύσεις τους ή να αντιμετωπίσουν μια αυξανόμενη απομόνωση με όλες τις οδυνηρές συνέπειες της. Όσον αφορά τη Βόρεια Κορέα, θα συνεχίσουμε να στέλνουμε το μήνυμα ότι η απλή επιστροφή στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων δεν είναι αρκετή. Η Πιονγκγιάνγκ πρέπει να προχωρήσει σε πλήρη και επιβεβαιωμένη αποπυρηνικοποίηση, μέσω μόνιμων μέτρων αν θέλει μια ομαλή σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες χωρίς κυρώσεις. Όλα αυτά τα βήματα, όλες οι συμφωνίες μας, οι διασκέψεις κορυφής και οι κυρώσεις συμμερίζονται το στόχο της αύξησης της ασφάλειας των ΗΠΑ, των συμμάχους μας, και όλων των λαών.

Τον περασμένο Απρίλιο, ο Πρόεδρος Ομπάμα στάθηκε στην πλατεία Χρατσάνι στην Πράγα και κάλεσε τον κόσμο να ακολουθήσει ένα μέλλον απαλλαγμένο από τους κινδύνους των πυρηνικών που μας κατατρέχουν όλους για περισσότερο από μισό αιώνα. Αυτό είναι το έργο μιας ζωής, αν όχι περισσότερο. Αλλά σήμερα, ένα χρόνο αργότερα, σημειώνουμε πραγματική πρόοδο προς την κατεύθυνση αυτού του στόχου.

** Η Χίλαρι Κλίντον είναι υπουργός Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών*